

CHRIS ANDERSON

Hồng Hạnh dịch

TED TALKS

HÙNG BIỆN KIẾU TED¹

BÍ QUYẾT DIỄN THUYẾT
TRƯỚC ĐÁM ĐÔNG "CHUẨN" TED

alpha
books
knowledge is power

NHÀ XUẤT BẢN
THẾ GIỚI

Cuốn sách được giới thiệu bởi
KHÔNG GIAN SÁCH QUẢN TRỊ VÀ KỸ NĂNG
<https://www.facebook.com/groups/sachquanti/>

TED Talks: The Official TED Guide to Public Speaking by Chris Anderson
Copyright © 2016 by Chris Anderson.
All rights reserved.

TED TALKS - HÙNG BIỆN KIỂU TED 1

Bản quyền tiếng Việt © Công ty Cổ phần Sách Alpha, 2018

Không phần nào trong xuất bản phẩm này được phép sao chép
hay phát hành dưới bất kỳ hình thức hoặc phương tiện nào
mà không có sự cho phép trước bằng văn bản của Công ty Cổ phần Sách Alpha.
Chúng tôi luôn mong muốn nhận được những ý kiến đóng góp của quý vị độc giả
để sách ngày càng hoàn thiện hơn.

Góp ý về sách, liên hệ về bản thảo và bản dịch: publication@alphabooks.vn

Liên hệ hợp tác về nội dung số: ebook@alphabooks.vn

Liên hệ hợp tác xuất bản & truyền thông trên sách: project@alphabooks.vn

Liên hệ dịch vụ tư vấn, đại diện & giao dịch bản quyền: copyright@alphabooks.vn

Biên mục trên xuất bản phẩm của Thư viện Quốc gia Việt Nam

Anderson, Chris

Hùng biện kiểu TED1 : Bí quyết diễn thuyết trước đám đông "chuẩn" TED / Chris Anderson ; Hồng Hạnh dịch. - Tái bản. - H. : Thế giới ; Công ty Sách Alpha, 2020. - 448tr. ; 21cm

Tên sách tiếng Anh: TED talks: The official TED guide to public speaking

ISBN 9786047781065

1. Nghệ thuật diễn thuyết 2. Hùng biện

808.51 - dc23

TGF0195p-CIP

BUSINESS

TED TALKS

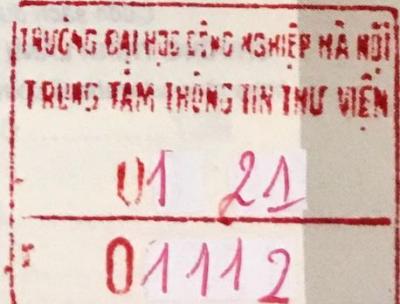
HÙNG BIỆN KIỀU TED¹

BÍ QUYẾT DIỄN THUYẾT
TRƯỚC ĐÁM ĐÔNG "CHUẨN" TED

(Tái bản lần thứ 3)

CHRIS ANDERSON

Hồng Hạnh dịch

MỤC LỤC

Kỹ nguyên truyền lửa mới 7

NỀN TẢNG

1. Kỹ năng thuyết trình
Kỹ năng bạn có thể rèn luyện 20
2. Hình thành ý tưởng
Giá trị trong mỗi bài diễn thuyết xuất sắc 35
3. Những cái bẫy thường gặp
Bốn phong cách hùng biện nên tránh 53
4. Mạch xuyên suốt
Luận điểm chính trong bài hùng biện của bạn là gì? ... 67

CÁC CÔNG CỤ HÙNG BIỆN

5. Kết nối
Cá nhân hóa bài hùng biện 94
6. Kể chuyện
Sự lôi cuốn khó cưỡng của các câu chuyện 123
7. Luận giải
Phương pháp luận giải những khái niệm khó 139
8. Thuyết phục: Lý trí có thể khiến người khác
thay đổi tư duy mãi mãi 162
9. Phương pháp khai sáng
Hồi hộp, náo nức! 183

QUÁ TRÌNH CHUẨN BỊ

10. Hình ảnh
Những slide đó phá hỏng bài hùng biện rồi! 210
11. Kịch bản
Học thuộc hay không học thuộc? 238
12. Luyện tập
Chờ đã, tôi cần diễn tập? 269
13. Phần mở đầu và kết luận
Bạn muốn tạo ấn tượng kiểu gì? 283

TRÊN SÂN KHẤU

14. Trang phục trình diễn
Tôi nên mặc gì? 318
15. Chuẩn bị về mặt tinh thần: Tôi nên kiểm soát sự căng thẳng của mình như thế nào? 325
16. Bài trí trên sân khấu
Bục diễn thuyết, màn hình hiển thị nội dung, thẻ nhớ hoặc không gì cả? 335
17. Giọng nói và dáng vẻ bề ngoài mang lại sức sống xứng đáng cho ngôn từ của bạn 352
18. Đổi mới cách trình bày: Hứa hẹn (và hiểm họa) của những bài hùng biện toàn quang phổ 371

SUY NGÂM

19. Thời phục hưng của thuật hùng biện
Sự liên kết tri thức 398
20. Tại sao điều này lại quan trọng?
Sự liên kết con người 417
- Lời cảm ơn 443

KỶ NGUYÊN TRUYỀN LỬA MỚI

Ánh đèn mờ ảo. Người phụ nữ, lòng bàn tay rịn mồ hôi và đôi chân khẽ run rẩy, bước lên sân khấu. Ánh đèn rọi thẳng vào khuôn mặt cô và 1200 đôi mắt dõi theo khuôn mặt ấy. Cả khán phòng cảm nhận được sự lo lắng của cô. Một khoảnh khắc căng thẳng tựa như có thể chạm vào hiện diện trong căn phòng. Cô hắng giọng và bắt đầu hùng biện.

Điều diễn ra tiếp theo khiến cả khán phòng sững sờ.

1.200 não bộ của 1.200 khán giả bắt đầu xuất hiện những hành vi vô cùng kỳ lạ. Chúng bắt đầu kết nối và đồng bộ với nhau. Câu thần chú do người phụ nữ này đưa ra đã tác động mạnh đến tư duy của mỗi người trong khán phòng. Họ cùng thảng thốt vì kinh ngạc. Cùng cười. Cùng khóc. Và khi họ đồng điệu, một điều khác đã xảy đến. Bằng cách nào đó, các nhân tố thần kinh mã hóa thông tin trong não bộ của

người phụ nữ đã tự sao chép và truyền sang não bộ của 1.200 khán giả trong khán phòng. Những nhân tố này sẽ được lưu giữ trong não bộ của họ suốt đời, và nhiều khả năng sẽ tác động đến hành vi của họ trong những năm tháng tiếp theo.

Người phụ nữ trên sân khấu đang tạo nên những điều phi thường, chứ không phải ma thuật. Nhưng các kỹ năng của cô có sức mạnh không kém bất kỳ ma thuật nào.

Những con kiến định hình hành vi của nhau bằng cách trao đổi các hóa chất. Trong khi đó, con người định hình hành vi của nhau bằng cách đứng đối diện, nhìn vào mắt nhau, ra hiệu bằng tay và phát ra những âm thanh từ miệng. Sự giao tiếp giữa con người với con người thực sự là một kỷ quan của thế giới. Hằng ngày, chúng ta giao tiếp với nhau một cách vô thức. Và sự giao tiếp này đạt đến ngưỡng mạnh mẽ nhất khi chúng ta hùng biện trước công chúng.

Mục đích của cuốn sách này là lý giải tại sao những bài hùng biện mạnh mẽ lại tạo ra phép màu, đồng thời trang bị cho chúng ta những kỹ năng cần thiết để hùng biện tốt nhất. Nhưng có một chi tiết tôi cần nhấn mạnh ngay từ đầu.

Không có một phương pháp duy nhất nào để hùng biện giỏi. Bởi thế giới tri thức quá rộng lớn và các diễn giả, khán giả thì rất đa dạng. Bất kỳ nỗ lực nào

nhằm áp dụng một công thức duy nhất cũng thường phản tác dụng. Người nghe sẽ nhận ra điều này và cảm thấy mình đang bị thao túng.

Thật vậy, thậm chí nếu tại một thời điểm nhất định đã từng tồn tại một công thức thành công thì công thức này cũng sẽ không tồn tại lâu. Bởi điểm hấp dẫn nhất của một bài hùng biện xuất sắc là sự mới mẻ mà nó đem lại. Chúng ta là con người. Chúng ta không thích sự cũ kỹ, lặp lại. Nếu bài hùng biện của bạn có “na ná” một bài nào đó mà họ từng được nghe thì chắc chắn ảnh hưởng và tiếng vang mà nó tạo ra sẽ ít đi. Chúng ta không hề muốn phải nghe thấy bất cứ sự “na ná” hay sao chép nào từ người khác.

Do vậy, bạn không nên coi những lời khuyên trình bày trong cuốn sách này như những *quy tắc* duy nhất để hùng biện hiệu quả. Thay vào đó, hãy nghĩ rằng những lời khuyên này sẽ đem đến cho bạn một *bộ công cụ* được thiết kế để thúc đẩy sự đa dạng. Bạn chỉ nên áp dụng những lời khuyên khả thi với trường hợp của bạn và với cơ hội diễn thuyết mà bạn đang có. Thực tế, công việc duy nhất của bạn khi hùng biện là chia sẻ điều gì đó thực sự giá trị và trình bày nó theo cách riêng, độc đáo của mình.

Điều này sẽ đến một cách tự nhiên hơn bạn nghĩ. Hùng biện trước công chúng là một môn nghệ thuật có từ thời xa xưa và đã hàn sâu trong tâm trí

của chúng ta. Những khám phá cổ xưa từ hàng ngàn năm trước đã phát hiện ra các địa điểm hội họp cộng đồng, nơi mà tổ tiên chúng ta thường tập trung quanh một đống lửa. Ở bất kỳ nền văn hóa nào trên Trái Đất, khi ngôn ngữ đã phát triển, con người học cách chia sẻ các câu chuyện, niềm tin và ước mơ với nhau.

Hãy mường tượng về một khung cảnh điển hình. Đó là khi bóng đêm đã bao trùm. Lửa trại bừng lên. Những khúc gỗ cháy lách tách và lóe sáng dưới bầu trời đêm đầy sao. Một già làng đứng dậy, và tất cả mọi ánh nhìn đều hướng về phía con người thông tuệ với khuôn mặt hàn nếp nhăn của thời gian nhưng bừng sáng dưới ánh lửa bập bùng. Câu chuyện bắt đầu. Theo dòng câu chuyện của già làng, người nghe mường tượng ra các sự kiện được miêu tả trong câu chuyện. Sự mường tượng đó mang lại những cảm xúc tựa như trải nghiệm của chính các nhân vật trong câu chuyện. Đây là một quá trình đầy uy lực, là sự liên kết của nhiều khối óc trong một nhận thức chung. Trong khoảng thời gian đó, những người tập hợp quanh đống lửa hành động như thể họ là một sinh vật đơn lẻ. Họ có thể cùng đứng lên, cùng nhảy múa, cùng ca hát. Từ sự đồng điệu này, chỉ cần một bước nhỏ nữa để họ cùng dấn thân vào một chuyến hành trình, một trận chiến, một công cuộc dựng xây hoặc một hoạt động kỷ niệm.